

MÚLTIDÉZŐ

A nagyunyomi római katolikus elemi iskola története és iratai az államosításig

(Folytatás)

Népségének száma 1785-ben 91 fő, ebből nemes 1 fő, polgár 2 fő, paraszt 1 fő, paraszt-polgár örököse 7 fő, zsellér 16 fő, fiú gyermek 11 fő, nő 49 fő volt. A lakóházak száma 13 volt.41

Temploma, plébániája nem volt. Kisunyomhoz és Nagyunyomhoz tartozott. 42

A 19. század végén Széll (I) Kálmán miniszterelnök 413 kh-on Héraháza területén híres mintagazdaságot hozott létre. Erről tanúskodnak a héraházi majorsági épületek.43

JEGYZETEK

1.VaML. Helyt. lex. Héraháza

2.Uo. Nagyunyom

3.Uo.

4.Uo.

5.Uo.

6.Uo.

7.Uo.

8.Virág Zsolt: Magyar kastélylexikon. 5. köt. Vas megye kastélyai és kúriái. Bp. 2004. 12. p.

9.VaML. Vasvármegye (továbbiakban: VV) Árvaszékének iratai. Általános iratok 1918-1932. 594. dob.

10.Virág: i. m. 12. p.

11.VaML. Helyt. lex. Nagyunyom

12.Uo.

13.Uo.

14.Dóka Klára: Szombathelyi egyházmegye. Bp.: METEM. 1999. 276. p. (Egyházlátogatási jegyzőkönyvek katalógusa) 8.

15.Valter Ilona: Árpád-kori téglatemplomok Nyugat-Dunántúlon 2004. Bp. 2004. 136-137. p.

16.VaML. Helyt. lex. Nagyunyom

17.VaML. Helyt. lex. Balogfa

18.Uo

19.Uo

20.Uo

21.Uo.

22.Uo.

23.Uo.

24.Uo.

25.Uo.

26.Uo.

27.Uo.

28.Uo.

29.Virág: i. m. 12. p.

30.VaML. Helyt. lex. Héraháza

31.Uo

32.Uo.

33.Uo.

34.Uo.

35.Uo.

36.VaML. Helyt. lex. Héraháza

37.Uo.

38.Uo.

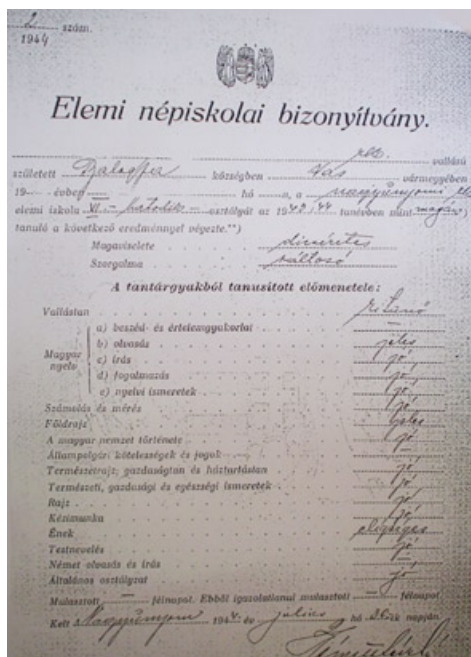
39.Uo.

40.Uo.

41.Uo.

42.Uo.

43.Virág: i. m.10. p.

3. A NAGYUNYOMI R. K. ELEMI ISKOLA TÖRTÉNETE

3.1. AZ ISKOLA ÉPÜLETE, FELSZERELÉSE

A nagyunyomi iskola korai történetéről kevés adat áll rendelkezésünkre. Az 1679-ben készült Kazó visitatio megemlíti, hogy a falunak nincs iskolája. Kovácsmúhelyből akartak

helyiséget kialakítani oktatás céljára.1

1756-ban már van iskola-épület. Idejárnak Nagy- és Kisunyomból, valamint Balogfából tanulni a gyerekek.2

1851. december 6-án a szombathelyi albiró körlevelet intéz a nagyunyomi eljáráshoz és a helyi lelkészhez, hogy értekezzenek az elemi iskola építése ügyében és hogy jelentésüket még folyó év december 15-ig tegyék meg.3

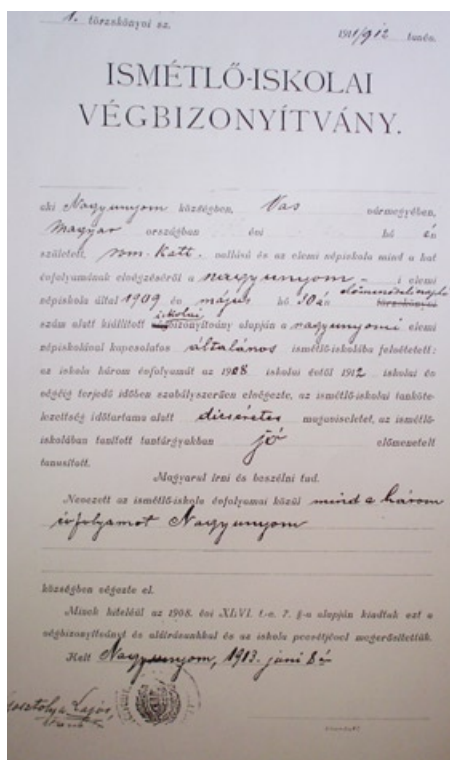
1853-ban ingatlan-járadékot kellett fizetni a szombathelyi cs. kir. pénztárba a községi és az egyházi iskolai birtokokról. Nagyunyomban az iskola után 29 forint 59 krajcárt, további három és fél évre 4 forint 26 és fél krajcár adót vetettek ki 10 évre, 1860. évig betörőlag.4

1854-ben az iskola 3 forint illetéket fizetett építési, illetve javítási költségek fedezésére.5

A község 1857. évi kataszteri térképén szerepel a r. k. iskola birtokát képező telek a 119 és 120-as helyrajzi számon a 40-es házszámon.

Az iskola birtoka mellett a 121-es helyrajzi számon a r. k. templom szerepel.6

(Folytatás a 2. oldalon)

Újévi köszöntő

2009-et írunk, elérkezett az újév. Jó magyar szokás, hogy ilyentájt jókívánságokkal fejezzük ki azon reményünket, hogy jobb esztendő küszöbén állunk, mint amilyen az előző volt; így engedjék meg, hogy mindenkinek eredményes, sikeres és örömteli évet kívánjunk!

(Szerkesztők)

Leveleinkből...

I.

Megemlékezés – jó érzéssel

December 13-án a helyi Vöröskereszt és az önkormányzat hagyományosan meghívta a községünkben élő idős embereket – egy bensőséges ünnepi műsorral egybekötött – szíves vendéglátásra.

Az est folyamán fellépett a vasszécsenyi színjátszó csoport asszonykórusa, akik az éneklés mellett – mindenki örömére – táncot is előadtak, amit meg kellett ismételni, mert a jelenlévők visszatapsolták őket (kánkánt táncoltak). Ezt követően arra kérték a jelenlévő férfiakat, hogy velük együtt közösen énekeljenek magyar nótákat.

Folytatásként irodalmi felolvasás volt az ünneppel kapcsolatban.

A jelenlévő képviselők ételt, italt és süteményt szolgáltak fel. Mindenki jól érezte magát, a férfiak énekeltek, az asszonyok beszélgettek és ők is bekapcsolódtak az énekelésbe.

December 20-án, első alkalommal ünnepeltünk a „Mindenkinek karácsonyfájánál”. Nagyon sokan voltak jelen; Németh Ottó polgármester úr mondott ünnepi köszöntőt, majd a helyi Rozmaring Óvoda óvodásai adtak elő nagyon szép karácsonyi műsort és végül a jelenlévők közösen énekeltek a közismert karácsonyi énekeket.

Ezután forró teát és forralt bort kínáltak a képviselő-testület tagjai, amit pogácsával egészítettek ki.

A jelenlévők nagyra értékelték a kezdeményezést és azt szeretnék, hogy a következő években is legyen ilyen.

Külön köszönetemet fejezem ki a szervezőknek áldozatos munkájukért, azért, hogy mi jól érezhettük magunkat.

Prím Lajos

II.

T.

BALOGUNYOMI KÖZSÉG

2009. jan. 12.

Polgármesteri Hivatal

BALOGUNYOM

Tisztelt Hölgyeim és Uraim,

A közelmúltban Balogfán járva rokoni forrásból hozzájutottam a "BALOGUNYOMI Kisbíró" 2008. június-szeptemberi számaihoz.

Mint a község szülötte, természetesen nagy érdeklődéssel olvastam el őket. A gyermekkori kötődés folytán elsősorban a "MULTIDÉZŐ" cikksorozat Nagyunyomi Római Katolikus Elemi Iskola története kötötte le érdeklődésemet.

Nagyon szívesen elolvasnám és tanulmányoznám a 2008. júliusi számban említett szakdolgozat teljes anyagát, de természetesen érdekelne minden más, hajdan különálló Balogfa és Héraháza települések történetével kapcsolatban megjelent egyéb tanulmány is.

Természetesen az anyagok költségeit azok ismeretében az Önkormányzatnak átutalom vagy csekken megküldöm.

Remélem, hogy kéréssem teljesíthető és várom szíves tájékoztatásukat, amelyet előre is megköszönöm.

Tisztelettel

Németh József

(az iskola egykori /1940-45/ tanulója)

Telefax: 06-1-376.9785

A levélre polgármester úr válaszolt, melyben megköszönte Németh úr érdeklődését és ígéretet tett arra, hogy mindig eljuttatjuk hozzá kiadványunkat. (Szerk.)

Karitás családi délután

Szent Család vasárnapján a helyi karitás csoport szervezésében mindenkit szeretettel

énekükkel tették melegebbé a délutánt. Forró teával és finom házi kaláccsal, sütivel, gyümölcscsel kínáltuk a jelenlévőket. Az egyházközségünk elnöke, Kiss István családjával vett részt, és szívesen fogadta a kezdeményezést, amelynek remél-

hívtunk, fiatalít és időseket egyaránt. A családokra háruló feladatok mellé, egy olyan lehetőség kínálkozott, amely lehetővé teszi az egymás iránti szeretet folyton megújuló létét erősíteni.

A beszélgetések közben a nardai szervezésű római zarándokútról láttunk filmet, melyen közösségünkben (melékelt képeken) többen is részt

jük lesz folytatása. Akik eljöttek a meghívásra, jól érezték magukat a hangulatos délutánon.

Tervezzük, hogy a jövőben alkalmanként filmvetítések keretében várjuk közösségünk lakóit talál-

kozókra, beszélgetésekre – meleg teára, sütire az önkormányzati klubhelyiségben.

Imaszándék januárban: „Hogy a család egyre inkább a szeretetre nevelés, a személynövekedés és a hitadás helye legyen.”

Isten áldása és gondviselő szeretete legyen családjainkkal,

Csoportunk a Római zarándoklaton, Szent Péter terén

vettek. „Meglepetésként” érkezett hozzánk a Petőfi-telepi kamarakórus, akik karácsonyi

embertársainkkal. Hívunk és várunk mindenkit: egyházközségi karitás csoport, Balogunyom

Múltidéző

(Folytatás az 1. oldalról)

1865-ben kimutatás készült arról, hogy az iskolaházhoz vásárolta a község 150 darab téglát 1,50 forintért. Ugyanebben a kimutatásban szerepel a kovácsműhelyre fordított építési anyag költségének összege 701,66 forint, amely több százszorosa az iskolaihoz képest.

1865-ben készült iskolai felmérés szerint az iskolaház Nagyunyom, Balogfa és Héraháza községek tulajdonát képezte. Állapotát rossznak és teljesen alkalmatlannak minősítették.

Egy tanterme és két osztálya volt. Tornaterme nem volt. Szabályszerűen szervezett altanoda a r. k. felekezethez tartozott.8

1868-ban a három község újból felépítette az iskolaházat, amely 1 konyhából, 3 szobából – melyből az egyik tanszoba –, 1 kamrából, istállóból, árnyékszékéből állt. Az építési költség 2017,05 forintot tett ki, amelyet a 3 község lakói és Nagyunyom birtokosai fizettek. Gálos Ferenc kőműves és ácsmester építette.9

(Folytatás a következő számban)

Közmeghallgatás

Balogunyom Község Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak szerint – a képviselő-testület eseti döntése alapján – évente, szükség szerint, de legalább 1 alkalommal közmeghallgatást tart. Ennek értelmében 2008. december 1-jén 17 órai kezdettel közmeghallgatással egybekötött nyilvános testületi ülést tartott, melyen 15 fő lakó jelent meg. A meghallgatáson a képviselő-testület teljes létszámban képviseltette magát.

Az ülés helye: Balogunyom Kultúrház

A testület az alábbi napirendi pontokat tárgyalta:

1. Beszámoló a képviselő-testület munkájáról.

Előadó: Németh Ottó polgármester

2. A 2008. évi költségvetés I-III. negyedévi és várható teljesítése.

Előadó: Németh Ottó polgármester

3. 2009. évi költségvetési koncepció.

Előadó: Németh Ottó polgármester

Németh Ottó polgármester megnyitotta a közmeghallgatást és felsorolta a napirendi pontokat. Megállapította, hogy a testület határozatképes. Javasolta, hogy megtartsa előadását és utána jöhetnek a résztvevők kérdései.

Az előadó mondanivalóját statisztikai adatok ismertetésével kezdte. Elmondta, hogy 2008. évben 10 fő született, 19 fő halt meg, 36 fő elköltözött és 24 fő új lakó lett. A település lakóinak száma: 1152 fő.

Ezután az önkormányzat fő feladatait sorolta, melyek közül kiemelkedik az intézmények működtetése, a kapcsolatok fenntartása más intézményekkel.

Beszámolójában kitért arra, hogy a képviselő-testület a tárgyévben 8 ülést tartott; 56 határozatot hozott és 1 alkalommal módosított rendeletet.

Értékelte a Körjegyzőség, az óvoda, a védőnői szolgálat munkáját. Valamennyiről azt állapította meg, hogy megfelelően végzik munkájukat.

Utóbbinál kiemelte a Baba Klub működését.

Az orvosi ellátásról úgy nyilatkozott, hogy rossz tárgyi feltételekkel működik.

Ezután a fejlesztésekről beszélt. Elmondta, hogy lett beadvány a Hunyadi utca felújítására, ami tartalék pályára került (azóta kiderült, hogy kaptunk 3,3 M Ft-ot).

A nagyunyomi temető felújítása kapcsán az alábbiakról beszélt: a temető déli és nyugati irányban lesz bővítve. A felújítást az Inter-Alp Kft. végzi, Tóth Tibor műszaki vezető irányításával.

Az orvosi rendelő megújításához benyújtott pályázat továbbra is elbírálás alatt áll.

A sebességkijelzők elhelyezése a 86-os sz. főúton megtörtént.

A Petőfi Sándor utca felújításával kapcsolatban elmondta, hogy ún. KPM útról van szó és csak az út aszfaltozására lehet számítani 2009-ben.

A 86-os elkerülő út építésével kapcsolatban elmondta, hogy a leendő út Balogunyom település keleti oldalán, a Lánka, Kis-Sorok patak, Hortobágy nyomvonalon kerül megépítésre. Az Arany János utcai kertek alatt kb. 300 m-re megy el, de 2013 előtt nem lesz belőle semmi.

A Balogunyom–Szombathely közötti kerékpárút megépítésével kapcsolatban tényként közölte, hogy személy szerint többször megkereste Szombathely vezetését és közölték, hogy a megvalósításhoz szükséges építési engedélyt nem kérte a város.

Balogunyom pedig önmaga nem tudja elvégeztetni önerőből a kivitelezést.

A Szombathely–Szentgottárd vasútvonal felújításának tervében a villamosítás, magas peron kialakítás, állomásbővítés, a teherrakodó rámpa megszüntetése, parkolók kialakítása és a jáki buszmegálló bevitele az állomás épületéhez szerepel.

Az Alfa-Wind Kft. szélerőműparkot kíván létesíteni a falu határában.

Új lakóingatlanok kialakításával kapcsolatban elmondta, hogy a Vörösmarty utcában lehetne telkeket kialakítani, de az elképzelésen túl nem történt konkrét előrelépés.

A Vadvirág utca és a Hunyadi utca közötti területen, valamint a Rákóczi utcai kertek alatt kialakítandó építési telkek ügyében sincs előbbre lépés.

A LEADER program keretében két új pályázatot adtunk be.

A volt iskola épületének értékesítéséről elmondta, hogy a vevő visszalépett.

A 2008. évi költségvetésről úgy nyilatkozott, hogy időarányosan nem lépte túl a tervezett keretet a költségvetés. Bevételként 99.229 M Ft lett könyvelve, kiadásként 93.766 M Ft. A kettő közötti kb. 6 M Ft-os különbözet, mint tartalék áll az önkormányzat rendelkezésére (megtakarítás).

A 2009. évi koncepcióban az intézmények fenntartását, pályázatok beadását, pénzügyi fedezet biztosítását, új polgármesteri hivatal kialakítását, a posta esetleges önkormányzati szárnyként való működését, a település virágosítását említi. Felsorolja a 2009. évi költségvetés főbb számain (erre későbbi számainkban visszatérünk – szerk.), és az önkormányzati támogatásokat.

Ezt követően befejezte beszámolóját és átadta a szót a résztvevőknek.

Papp Lászlóné óvodavezető hozzászólása:

• önkormányzati újságot fontosnak tartja;

• megemlíti, hogy van internet kapcsolata az óvodának;

• sorokpolányi óvoda szívesen lenne tagóvodája intézményünknek;

• egységes óvoda-bölcsőde rendszer kialakítására törvény született (2 éves korát túllépő gyerek, aki már integrálható lenne a csoportba felvehető, és akár 2009. 09. hótól már így működhetne az intézmény. Az állam dupla állami normatívát ígér a bölcsődés gyerekek után).

Berta Imre (Akacs Mihály u. lakos) felszólalásában a következőkre tért ki:

• azt kérdezte, mi lesz a futballpálya mögötti résszel;

• mi lesz a gyalogátkelővel a 86-os főúton (személyében ő a gyalogos aluljáró megépítését javasolta);

• a foci pálya mellett, ligetet

lehetne kialakítani, amihez biztosítja a fákat;

• hiányolta, hogy nincs kialakult faluközpont;

• a pályát észak–dél irányba elfordítaná;

• hiányolta, hogy a képviselők nem ültek le beszélgetni az értelmiségiekkel;

• elégedetlen a falu működésével;

• kifogásolta, hogy a Kisbíró újságban nem a falu történetét kellene megírni, hanem a testületi üléseket részletesen kifejteni.

Prím Lajos Hunyadi utcai lakos kért szót, aki a következőkről beszélt:

• a falu kis lépésekkel halad előre;

• azt kérdezte, hogy mi a haszna a községnek a hulladék-szigetek kialakításával;

• a polgármester beszámolóját részletesnek tartotta;

• felsorolta a 2008. évi helyi rendezvényeket és elégedettségének adott hangot;

• a volt iskola (kastély) sorsáról elmondta, hogy az állapota folyamatosan romlik, szerinte drágán árulja az önkormányzat;

• hiányolja a házakról a házszámokat;

• a pályázatoknál jónak tartja, hogy sokat beadunk;

• szélerőmű megépítését jónak tartja;

• elmondta, hogy a település honlapjának vendégkönyvében bárki véleményt nyilváníthat;

• az E-ON munkájáról elmondta, hogy a karbantartás után nem égett az utcai közvilágítás és telefonon nem elérhetők;

• megemlítette, hogy a balogfai temetőhöz zsákszám viszik a szemetet.

Németh Ottó válaszai:

Papp Lászlóné felvetésére válaszolva elmondta, hogy óvoda-bölcsőde kialakításánál most van törvény kialakulóban. Támogatja, ha hozzánk integrálnának nagyobb óvodák.

Berta Imre kérdéseire az alábbi válaszokat adta:

• a foci pálya és a 86-os főút közötti terület egyelőre gyeppel és nem zavaró, hogy nincs fásítva;

• gyalogos aluljáró építése; a KPM nem engedélyezné, csak javítási feladatokat engedé-

lyeznek, szerinte a közlekedési morált kellene javítani;

- megköszönte a fa felajánlásokat;

- a foci pálya, faluközpont kialakításával kapcsolatban elmondta, hogy korábban is téma volt a pálya elfordítása; a faluközpontot pedig a balogfai haranglábtól a foci pálya felé lehetne kialakítani;

- önálló kultúrház kialakítására nincs fedezet;

- értelmiségiek témakörben az alábbi a véleménye. Mivel nincs statisztikai adat az önkormányzat birtokában, csak feltérképezni lehetne azon lakókat, akik értelmiséginek vallják magukat. Nem csak a képviselők feladata lenne felkeresni őket, hanem ők is megkereshetnék az önkormányzatot. A falu életében aktív embereket hiányolja inkább a település vezetője.

- Nem szégyelli a falu jelenlegi állapotát, de elismeri, hogy előbbre is tarthatnánk.

- Kisbíró: fontosnak tartja, hogy a múlttól is essen szó és javasolja, hogy több aktuális dologról kellene írni.

Prím Lajos kérdéseire adott válaszok:

- A hulladékszigetek kialakítását a hulladéktársulás alakítja ki, amelyben az önkormányzatnak vagyona lesz; ilyen vagyon van jelenleg a Vasivíz Zrt.-nél;

- Kulturális rendezvények terén most megragadta az alkalmat és meghívja a jelenlévőket az idősök napjára;

- Kastély sorsáról elmondta, hogy több közvetítő cég foglalkozik az értékesítéssel, de mindenáron nem akarja elherdálni az önkormányzat egyik vagyonát – 95-100 millió forint-ra becsülték, 85 millió forintig engedett volna az árból;

- Hátszámok: a helyi újságban fel kell hívni a figyelmet a hátszámok kitételére;

- A szélérőművel kapcsolatban megköszöni a pozitív hozzáállást;

- E-ON: megemlíti, hogy amióta az ÉH-SZER Kft. végzi a karbantartást, azóta katasztrófális a helyzet. Itt említette meg a karácsonyi díszkivilágítást.

Bolla Attila képviselő sportcsarnok építését javasolja, szerinte ez a fiatalság álma. A polgármester válaszában megemlíti, hogy a gazdasági programban benne van ugyan, de egyelőre csak álom marad.

Németh Ottó bejelenti, hogy a cserkészlet is a megszűnés stádiumában van, vezető hiányában. A polgárorség újjászervezése napirenden van.

Magyar Katalin védőnő hozzászólásában megemlíti, hogy aki akar, az tud is a faluért tenni. A tizenévesek kulturális programjában lát lyukat. Németh Ottó válaszában elmondja, hogy a szabadidő hasznos eltöltését nem biztosítja az iskola. Országos problémával állunk szemben. Civil szerveződések kellenének, de igazán jó hely sincs a programok megvalósításához.

Bodorkós Lajosné a könyvtár leendő helyét sem tartja jónak (templom melletti önkormányzati épület – szerk.).

Prím Lajos szerint a kisbíró újság szerkesztésében nagyon sok munka van.

Berta Imre bocsánatot kért, ha valakit hozzászólásával megbántott. A polgármester megköszönte a kritikát.

Árva Kornél és Leibinger Balázs a kerékpárút építésére aláírásokat gyűjtött.

Márfy Istvánné a kerékpárút ügyében javasolta, hogy hívják meg Szabó Gábort, aki Szombathelyen képviseli az ügyet.

Németh Ottó még megemlíti, hogy a FRIKUS melletti terület Szombathely város rendezési tervében ipari parkként szerepel.

Papp Lászlóné arról érdeklődött, hogy a FRIKUS mikor vonul ki a Petőfi utcából. A válasz: nem tudni, mert csak ígéretesekről van mindig szó.

Ezt követően a polgármester lezárta a témaköröket és szavazást rendelt el.

Az első napirendi pontot 7 képviselő igennel elfogadta, 1 fő tartózkodott.

A költségvetés III. negyedévi teljesítésére valamennyi képviselő igennel szavazott.

A 2009. évi koncepciót szintén minden képviselő megszavazta.

Ezután zárt ülést rendelt el a polgármester.

Zárt ülésen döntött a testület a 2009. évi vízdíjak mértékéről (Vasivíz Zrt. állapítja meg, a helyi önkormányzat, mint kis részvényes erősíti meg a díjak emelésének mértékét). Esze-

rint a lakossági vízfogyasztás 207 Ft/m³-ről 216 Ft/m³-re; a csatornadíj 272 Ft-ról 288 Ft-ra emelkedett köbméterenként.

A szemétszállítás 2009. évi megszavazott díjai:

50-60 l edény esetén 137 Ft-ról 144 Ft-ra;

70-80 l edény esetén 186 Ft-ról 196 Ft-ra;

110 l edény esetén 251 Ft-ról 264 Ft-ra;

240 l edény esetén 491 Ft-ról 517 Ft-ra emelkedett a szolgáltatás díja.

A hulladékgazdálkodási társulás létrehozásával társulási hozzájárulást is fizetni kellene a lakóknak (300 Ft/fő, ezzel tovább nőne a lakosság terhe), de a 2009-es évben az önkormányzat, a gazdasági nehézségekre hivatkozva átvállalta a 380.400 Ft/év összeget.

Végezetül Orbán Zsolt képviselő azt javasolta, hogy tegyen ki táblát az önkormányzat a Perint patak környékére, hogy törmelék elhelyezése ezen a területen szigorúan tilos.

Ezután a polgármester megköszönte a részvételt és berekesztette az ülést.

Pályázatok

A képviselő-testület 2008. december 29-én tartotta évi utolsó ülését, melyen egyhangúlag elfogadta a LEADER program keretében meghirdetett pályázatokhoz szükséges költségvetéseket. Ennek értelmében a templom melletti önkormányzati épület felújításának összes költsége 8.533.944 Ft; a Hunyadi utca végén lévő temető kerítésének és parkolók kialakításának, utak építésének bekerülési költsége bruttó 12.752.259 Ft.

Többször pályázott az önkormányzat a Hunyadi utca szilárd burkolatának felújítására – eddig sikertelenül. 2008-ban útalap tartalékból kaptunk közel 3,3 millió forintot; ennek segítségével 2009-ben megvalósítható lesz a beruházás.

Az orvosi rendelőre beadott pályázat továbbra is elbírálás alatt áll.

A polgármester válaszol...

A település honlapján található vendégkönyvben lakóink az alábbi kérdésekre vártak választ. A feltett kérdések után a polgármester úr válaszait olvashatják.

1. Kérdés: „Szeretném megkérdezni, hogy mikor lesz módja az önkormányzatnak megcsinálni a Radnóti M. utca és a kisút közti szakaszt, mert évek óta a sárban járunk, ha lehull egy kis csapadék. Nem szeretném feltétlenül tudatni,

hogy vidéki vagyok, de elég, ha a lábamra néznek, mert a fehér sportcipőm kicsit virít a sárga sár. Választ várok! Köszönöm.”

Válasz: A tavasszal sort kerítünk erre is, bár csak a kátyúk feltöltésére (kavicssal, murvával vagy mart aszfalttal) számítson a tisztelt kérdező.

2. Kérdés: „Ja, és mi van az Unyom–Petőfi-telep közötti bicikliút megépítésének ügyével?”

Válasz: Semmi jó! Egyedül nem tudjuk megpályázni, Szom-

bathely meg eddig nem állt az ügy mellé.

3. Kérdés: „Nem értek az önkormányzat ügyeihez, meg nem is akarok... de esetleg nem lehetne lépni a 86-os úttal kapcsolatban... esetleg egy lámpát kihelyezni, vagy legalább megpályázni (de normális háromsávú lámpát), mert közveszélyes...!!! Köszönöm.”

Válasz: A 86-os úttal kapcsolatos bármilyen forgalmi veszélyt csökkentő intézkedés túlnő önkormányzatunk hatáskörén

(csak jelezni, tiltakozni tudunk). A sebesség lassítására éppen az elmúlt hónapban helyezték üzembe a pályázaton nyert sebességekijelzőt. Jelzőlámpával irányított gyalogátkelőhely (erre gondolt a kérdező?) kialakítása még szakmai körökben sem merült fel, valószínű azért nem, mert külterületen erre nincs mód (?). (Ezt azért megérdeklődöm.) Ilyen pályázat az elmúlt tíz évben biztosan nem jelent meg. Az átkelés – gyalogos és járművel egyaránt – valóban kritikus!

Decemberi rendezvények községünkben

A 2008-as év utolsó hónapjának szinte minden hétvégére akadt olyan program, ami településünk lakóit igyekezett „megmozgatni”.

December 6-án nem más kopogtatott be hozzánk, mint a Mikulás, kinek érkezését nagy várakozás előzte meg a gyerekek és szüleik részéről egyaránt. A 195 meghívott gyerekből 86 személyesen is megjelent, hogy részese lehessen annak a jó hangulatú Mikulás-partinak, ami Mutyi bohóc interaktív műsorával kezdődött. A Mikulásra sem kellett sokat várni, a gyerekek éneke (Mutyi bohóc vezetésével) hamar elő-

csalogatta. A sok lelkes gyerek énekelhetett, verset mondhatott neki. Krampuszai segítségével külön megajándékozta a szereplőket, csomagot azonban mindenkinek hozott a puttonyában. Miután a jelenlévők megkapták ajándékát, a szakállas öregember tovább állt, de megígérte a gyerekeknek, hogy jövőre ismét ellátogat hozzájuk. Reméljük, hogy akkor is legalább ugyanennyi csillogó szemű, boldog, vidám, okos kis gyerkőcöt fog találni nálunk!

A Mikulás elment, de itt hagyott nálunk egy darab szeretetet, jókedvet, amiből reméljük, hogy mindenkinek jutott az ünnepek előtt.

* * *

December 13-án két rendezvényre is vártuk a falu lakóit. Az első, hajnali fél 5 órakor kezdődött a balogfai haranglábnál. A reggeli ima után 17 hívő vágott neki a közel 5 km-es útnak, hogy 6 órára Jákra érkezen, a hajnali misére. A szentmise után a közösségi házban elfogyasztott reggeli után néhányan autóval tértek vissza településünkre, a többség azonban ismét áldozatot hozott és gyalog tette meg a távot. Reggel 8 órakor a Vasút utca bejáratánál záró imával fejeződött be ez a program.

* * *

A nap másik rendezvénye délután 2 órakor kezdődött, a volt általános iskola nagytermében. 27 hatvan év feletti lakos fogadta el a helyi

vöröskereszt és az önkormányzat meghívását, hogy részese lehessen annak a szép hagyománynak, amelynek keretén belül megemlékezünk a község idősebb polgáraitól.

(Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az idősek világnapjának. Ettől az időszakról vált általánossá, hogy karácsony táján, az ország legtöbb te-

lepülésén köszöntik az idősebb embereket – Szerk.).

Németh Ottó polgármester úr megnyitója után a vasszécsenyi színjátszó csoport tagjai karácsonyi énekeket adtak elő, majd kánkánt táncoltak, végül pedig pörgős magyar nótákat adtak elő, amelyek előadásába a jelenlévő férfiakat is bevonták. A műsor folytatásaként Bonczó Jenőné, Marika (Rákóczi utcai lakos) ünnepi irodalmi összeállítását következett. Elsőként Szombathy Viktor: Legenda a fényes csillagról című csodálatosan szép novelláját olvasta fel, majd befejezésül Ady Endre Karácsony című versét adta elő, amelynek utolsó sorait a jelenlévők az előadóval együtt mondták. Ezt követően vendéglátásban részesültek a meghívottak. Reméljük, hogy mindenki jól érezte magát és 2009-ben is megtisztelnek bennünket jelenlétükkel.

* * *

December 20-án, hagyományteremtő szándékkal indítottuk útjára „Falukarácsony” elnevezésű rendezvényünket. Bizonyára sokakat meglepett, hogy közel 150-en gyűltek össze a falu karácsonyfájánál, hogy közösen emlékezzenek Jézus születésére. Németh Ottó polgármester rövid ünnepi köszöntője után a Rozmaring Óvoda gyermekeinek előadása következett. Az óvodásokkal együtt énekeltek a jelenlévők az ismert karácsonyi énekeket. A műsor végeztével forralt bort, meleg teát kortyolgatva és pogácsával a kézben barátok, ismerősök beszélgettek egymással és gondolkodtak el azon, hogy mit is jelent számukra „karácsony csodája”. Itt kell, hogy megköszönjük Orbán Lászlóné munkáját, aki a forralt bort és a teát készítette. Külön köszönet Gáspár Adrienn Vadvirág utcai lakosnak, aki az önkormányzat rendelkezésére bocsátotta azt a felfújható hóembert, amelyik a karácsonyi ünnepkörben a sportöltöző mellett díszítette a települést.

Jézuskavárás a templomban

Az adventi koszorún már mind a négy gyertya égett. Egyre közeledett karácsony ünnepe, a Megváltó születésének napja.

A balogunyomi gyermekek már 2 hónapja közösen próbálták a templomban. Jézus születésének misztériumát készültek előadni – színdarab formájában. A próbák során a kicsik és a nagyok (óvodások és iskolások egyaránt) lelkesen tanulták a szerepeiket.

Elérkezett Szenteste napja. Délután 5 órára a templom minden padjában ültek, a kórusban is sokan voltak. A jelenlévők között gyermekek, édesanyák, édesapák,

nagyszülők, fiatalok, rokonok, barátok foglaltak helyet. A színdarab szövegének nagy része Lukács evangéliumából vett idézet volt, de népi versek is szerepeltek benne. A prózai szerepek között egyházi és népdalokat énekeltek. Hangszeren kísért bennünket Károly István kántor Úr.

Gárdonyi Géza énekét, a „Fel nagy öröme, ma született...” kezdetű éneket minden jelenlévő közösen énekelte.

Reméljük minden ember szívében megszületett az este folyamán Jézus Krisztus, a világ Megváltója.

Fontos apróságok – félévi mérleg a Rozmaring Óvodából

18 kisgyermekkel indult a tanév, ma 19-en vagyunk, januártól 20-an, majd felmegy a gyermeklétszám a beiratásokból tudhatóan 23-ra. Ez ideális! De nemcsak a létszám, hanem a légkör és a nyugalom is az. Ezt keresi és találja meg a szülő, ha a Rozmaring Óvodát választja. Erről naponta meggyőződhet, amikor behozza a gyermeket a csoportba, de nyílt napon, családi rendezvényen, ünnepélyeken is ezt tapasztalja.

Szeptember 1-jétől ismét indult heti egyszer a fakultációs angol foglalkozás Simon Eszter tanárnő vezetésével, nagyon játékosan sok-sok gyermekdalal, mondókaival, mozgásos játékkal. Bodorkós Éva tanár néni munkába állásával visszatért óvodánkba Mészáros Sándorné Vali óvó néni, aki már nyugdíjasként tarja hétfőként a római katolikus hittant. A szülők anyagi támogatásával félévenként 3-szor autóbusszal visszük a gyermekeket

a Mesebolt Bábszínház előadásaira. Nagyon szeretik, várják ezeket a napokat! Ennyi az ún. különóra, ennél többet nem engedünk gyermeket távol a játéktól. Mert szakmailag tudjuk, hogy abban fejlődik legjobban a gyermek.

Az őszi jeles napjai közül a szüret és a Mihály-napi vásárjáték komoly előkészülettel együtt a gyerekekkel sikeresen lezajlott.

A Mikulást minden kisgyerek izgatottan várta. Óvodánkba is ellátogatott a jó, öreg Mikulás (aki ez évtől Kiss György atya

a Szombathelyi Szent Márton Plébániáról – egykori óvodása az intézménynek), s a gyerme-

kek versekkel, dalokkal köszöntötték, míg a hosszú útja fáradalmait kissé kipihente. Meg is kapták jutalmukat – a csomagot – egy-egy dicséret vagy jobb magaviseletre buzdítás kíséretében.

Az adventi készülődés mindig nagyon érdekes és izgalmas időszak a óvodai életünknek: a gyerekek megismerik Jézus születésének történetét, naponta a készülődés, a várokozás eseményei gazdagítják

a hétköznapiakat: az óvoda feldíszítése, az ajándékok készítése, a versek, dalok gyakorlása, a mézes sütése, a családi kézműves délután, a hittanórok betlehemes játéka – mind-mind a felkészülést segítik. December 19-én, péntek reggelre érkezik Jézuska gyönyörűen feldíszített karácsonyfával és a sok-sok játékkal, amely természetesen az óvodai gyermekközösségé. Ezt

a Balogunyom Önkormányzata és az óvodai SzM finanszírozza. A fát már évek óta Németh Ottó polgármester úr biztosítja az óvodának. A decemberi ünnepekre való készülődés kitölti valamennyi óvodai foglalkozás kereteit.

A Kisbírót tudósította:

Papp Lászlóné Zsuzsa óvó néni

A Rozmaring Óvoda életéről az alábbi – folyamatosan frissített, nyilvános képgalérián böngészhetnek az érdeklődők:

<http://picasaweb.google.hu/ovoda.rozmaring>

Baba Mikulás

Az immár hagyományos Baba-mama klub december 5-i őszejövetelén, rendhagyó módon találkoztak a gyermekek és az anyukák, sőt néhány apuka is; eljött közénk is a Mikulás.

A gyermekek már nagy-nagy izgalommal várták a Télapót.

Mikor minden klubtag megérkezett, belefogtunk az éneklésbe, ezzel hívogattuk a Mikulást.

Öröm volt látni, ahogy a másfél-két-három éves kis csöppösek; némelyikük még alig tud beszélni, de lelkesen énekelte, hogy.....hull a pelyhes fehér hó, jöjj el kedves Télapó... A kis csecsemők is érezték, hogy valami érdekes dolog készül.

A hó ugyan nem hullt, de a Mikulás bizony egyszerűben toppant. Óriási zsákja rengeteg meglepetést tartogatott. Hozott magával egy dossziét is. Leültettük egy székre, hisz nagyon elfáradt a hosszú úton. Köszöntöttük is egy újabb énekkel és „szervusz Mikulás” közös kiáltással. A Nagyszakállú, miután kicsit kipihente magát, név szerint szólította a kicsiket. A neveket szép dossziéjából olvasta fel. A már járni tudó, bátrabbak oda is szaladtak hozzá, sőt a Télapó kérdéseire válaszoltak is. A félénkebbek, a csecsemők, a járni még nem tudók az anyukájuk ölébe „járultak” a Mikulás elé. A Télapó pedig ismert minden gyermeket, elmondta név szerint, hogy ki mit tud már beszélni, mozgásban, ki mivel szeret játszani, kinek ki a barátja. Mindenki csodálkozó, tágra nyílt szemekkel figyelte őt. A személyre szabott rövid kis jellemzés után minden gyermek névre szóló

csomagot kapott. A piros kis zacskókban nem csak édesség, hanem 1-1 érdekes apró kis játék is lapult. A kicsik boldogan bontogatták a zsákocskákat. A nagyon bátrak még a Mikulás ölébe is felkérérdkedtek. Miután mindenki kapott ajándékot búcsúzóul ismét énekelünk a Télapónak, hogy örömmel emlékezzen ránk. Meg is ígérte, hogy jövőre is ellátogat közénk.

